

Pest megye és a főváros közös estje

A Duna két partján

Az Irodalmi Színpad az érdi művelődési központban

A nyitott. függönyű, illetve függönytelen színpad hátterében fekete drapérián a főváros megvilágított címere, az előtérben betonba ágyazott vaskorlát és két kötélvető kő idézi a Duna pesti rakparti hangulatát. A termet betöltik a *Psalmus Hungaricus* főlemelő akkordjai, miközben egy férfi lép a színpadra, a rakpartra, mai, hétköznapi járókelő, színes ingpulóverben, könnyű nadrágban, s a korlátra könyökölve szólal meg, mintha csak magának beszélné, hangosan gondolkodva: „A rakodópart alsó kővén ültem, néztem, hogy úszik el a dinnyehéj...”

E József Attila-i Duna-parti meditáció keretezi — indítja és fejezi be — a műsort, amely „A Duna két partján” címmel a százszentendős Budapestnek tisztelleg irodalmi főhajrással. A közönség mintegy kétórás irodalmi sétára indul a városban, két kiváló alkotóművész vezetésével: *Mesterházy Lajoséval* — aki az élvezetes, tartalmas, szellemes összekötőszöveget, az előadás tulajdonképpeni alapanyagát írta — s *Keres Emilével*, aki ismert, közvetlen, kellemes előadói egyéniséggel tolmácsolja a gondolatokat, mintegy elcsevegve, közösen elgondolkozva a hallgatósággal, a nézőkkel.

A versfüzért, a közben-közben felhangzó egy-egy verset, sanzont ötvözte-e össze az elmondott szöveg, városismertető-városjellemező mondataival vagy fordítva: azt illusztrálták a költemények? — éppoly fölösleges töprengenivaló lenne, mint az, hogy mit is kaptunk tulajdonképpen. Ke-

resztmetszetet a főváros életéről vagy a róla szóló irodalomról? Történelmi visszapillantást versben és prózában? Valójában ezt is, azt is, de lényegében egyiket sem. Kétórás műsorba ugyanis aligha férne bele átfogó, teljes igényű bemutatás a hatalmas anyagból, amelyet a főváros ihletéséből eredő költői termés jelez, s történelmi még röpké állomásokban sem lehet ennyiben fölillantani. Ezért az Irodalmi Színpad és Mesterházy Lajos helyesen tette, hogy — mondjuk így — Budapest élettrajza helyett inkább jellemrajzát adta. Ezt aztán kissé csapongva, ide-oda pillantó szemmel, talán tovább is elidőzve annál, ami szép, kellemes, jóleső — de hát így van az ember azzal, akit szeret. Márpedig a bevezető őszintén megmondta: *családi ünnepen* köszöntik itt a megjelenteket, mert akit ünnepe-lünk — a százéves Budapestet —, ahhoz mindannyiunknak köze van.

Ezért is a *budapesti Irodalmi Színpad* pénteki otthoni premierje után, *második előadását Pest megyében* tartotta, mint a fővárossal legrokonabb, hiszen legközvetlenebb kapcsolatban élő megyében. Szombaton este a budai járás *érdei művelődési központjában* adták elő műsorukat zsúfolt nézőtér előtt. Az ünnepi hangulatú estet — amelyen bevezető beszédet *Bus István*, a budai járási pártbizottság munkatársa mondott — a Pest megyei Tanács művelődésügyi osztálya és Budapest Főváros Tanácsának művelődésügyi főosztálya közösen rendezte.

Az est folyamán a költemények sorai hol konkrétan, hol általánosabban szóltak *Budapestről*, ám a mondanivaló így is, úgy is feltétlenül *tágabb értelmű* volt. A gondolatban, az eszmeiségben, az emlékezésben és a jelen megragadásában *szélesebb közvetítenivaló érvényesült szélesebb társadalmi tartalom*. Erről már csak a költők neve is kezeskedik, akiknek imponáló névsora *Arany Jánostól, Petőfitől, Adyn* majd *Babits*on, *Kosztolányin*, *Szabó Lőrincen* át *József Attiláig* terjed, napjainkból pedig *Váci Mihály, Illyés Gyula, Garai Gábor, Juhász Ferenc* reprezentálja a sort.

A rendező Bozóky István érdeme, hogy viszonylag egységes stílusba fogta össze a közreműködő művészeket, így egységes hangulatát nyújtva az összeállításnak, amely maga nyilvánvalóan szétesőbb anyagú. A legnagyobb élményt ezúttal is *Gobbi Hilda* szugesztív, különös erejű előadás-

módja szerezte, de a többiek is — *Gordon Zsuzsa, Győri Franciska, Géczy Dorottya, Lőte Attila, Verdes Tamás, Gonda György* — értékes tényezői az irodalmi séta színvonalának.

Szívesen tekintenénk ezt a műsort egy *ciklus* kezdetének. Sokarcú fővárosunknak ugyanis még számos olyan vonása van, amiről a költészet hangján is többet lehet és kell elmondani. A folytatásban talán a *jelen Budapestje* is nagyobb hangsúlyt kaphatna, mint ezúttal. S hadd említsek még egy már most pótolandó közművelő föladatát: műsorlapokon vagy más módon hasznos lenne a közönség tudomására hozni, hogy kiknek az *alkotásait, verseit hallja* a műsorban. A költészet szépsége, gondolatvilága így sokak számára nemcsak egy-egy este örömet, szellemi felfrissülését jelentené, hanem ki-ki kedve szerint utána is lapozhatna majd. Ez a cél bizonyára nem esik messze az Irodalmi Színpad szép hivatásától.

Lőkös Zoltán